

Zöldség – gyümölcs

X. évfolyam / 24. szám

2006. 12. 11.

48-49. hét

Zöldség-gyümölcs piaci jelentés:

Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci
ára 2 old.

Néhány zöldségféle európai piaci
tendenciája 3-4. old.

3-4./ táblázat:

Nagykőrösi Úti Nagybani Piac árai 6-7. old.

5./ táblázat:

Nettó értékesítési árak néhány
európai nagybani piacon 9. old.

1-4./ ábra, 1-2. /táblázat:

Piaci folyamatok elemzése

Készítette: Mohr Katalin
Németh Noémi
Szente-Orbán Csaba
Varga Viktória

KIADÓ:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország H-1093
Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (00 36) 1-476-3285
Fax: (00 36) 1-217-1812

**Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci ára**

A belföldi **zöldségfélék** közül bőséges a **paradicsom** felhozatala, melynek hatására jelenleg mérsékelt a külfiacról származó kínálat.

A **töltenivaló paprika** esetében viszont alacsony a hazai kínálat és tovább emelkedik a termelői ár. A 70 mm feletti termék 480-570 Ft, ugyanakkor a 30-70 mm mérettartományba tartozót 280-420 Ft/kg-ért kínálják. A 49. héten megjelent a Marokkóból származó áru (540-600 Ft/kg) és elkezdődött a hazai, darabos kiserelésű paprika értékesítése.

A növekvő árak egyéb típusoknál is megfigyelhetők. „Pritaminból” csak belföldi, a **kaliforniai paprikából** külfiaci termék is jellemzi a kínálatot, és átlag 19%-os áremelkedés figyelhető meg (1. táblázat).

1. táblázat

A belföldi és az EU-ból származó paprikatípusok ára a Budapesti Nagyban Piacon, 2006. adott heteiben (Ft/kg)

Szárm. hely	Típus	44. hét	45. hét	46. hét	47. hét	48. hét	49. hét
Magyar-Ország	Pritamin paprika	330	340	350	380	430	480
Magyar-ország	Kaliforniai paprika	400	400	400	400	400	500
Spanyol-ország		-	-	-	380	400	440

Forrás: AKI PÁIR

Sóskát, spenótot és brokkolit egyaránt 220-240 Ft/kg-ért vásárolhatunk, piaci jelenlétük folyamatos.

Nincs különbség a primőr, darabos és a kilogrammos kiserelésű **karalábé** ára között, mindkettő 60 Ft-ért kapható.

Mintegy 38%-kal, 220 Ft/kg-ra emelkedett a belföldi **karfiol** ára a megfigyelt két hét alatt, mert alacsony a felhozatal és árversenyt

okozó külfiaci termék nincs jelen a piacon. A 2005-2006-os éveket összehasonlítva, az idei 49. heti ár alacsonyabb.

2. táblázat

A belföldi termesztésű karfiol ára a Budapesti Nagyban Piacon 2005-2006. adott heteiben (Ft/kg)

	41. hét	42. hét	43. hét	44. hét	45. hét	46. hét	47. hét	48. hét	49. hét
2005	80	105	115	115	180	180	180	190	245
2006	80	80	70	60	140	145	170	160	220

Forrás: AKI PÁIR

Néhány héttel korábban 36%-kal, a 49. héten pedig további 10%-kal, 93 Ft/kg-ra emelkedett a **sárgarépa** leggyakoribb termelői ára.

A korábban tárolásra szánt belföldi **vöröshagyma** és a **burgonya** készleteket, a magas árak köszönhetően inkább kitarolják és most értékesítik. Mindkettőből kapható külfiacról származó áru is, az előbbi Ausztriából és Hollandiából, az utóbbi Ausztriából és Franciaországból került hazánkba.

A **gyümölcsfélék** kínálatában a két legjelentősebb hazai beszállító, Spanyolország és Olaszország biztosítja a kínálatban megfigyelhető gyümölcsfélék döntő hányadát. Hazai termesztésből a 48. héten még „Chasselas” **csemegeszőlőt** is lehetett kapni, a 49. héten azonban már csak **alma, körte**, valamint **héjas gyümölcsűek** találhatóak a felhozatalban. Az almafajták esetében átlag közel 29%-kal, a körtefajtákat tekintve 12%-kal, a dió esetében pedig 25%-kal magasabb a jelenlegi termelői ár. A **mandula** azonban tavaly volt drágább, 17%-kal.

Néhány zöldségféle európai piaci tendenciája

A hazai friss zöldség- és gyümölcstermékek belföldi termelői árát a közös piac kínálata alapján kialakult ár határozza meg főleg, amit a hazai kereslet-kínálatot tükröző nagybani piaci- és TÉSZ termelői ár, illetve a kiskereskedelmi láncok árnyomása befolyásol. A közös piaci kínálat, a hazai tárolt termékek termelői árait hat elsősorban, mert e termékekkel egész évben párhuzamosan jelen vannak a külpiacokról származó termékek is a hazai kínálatban. Az alábbiakban a sárgarépa, a vöröshagyma és a fejes káposzta európai piaci tendenciáit tekintjük át.

Hazánk **sárgarépa** külkereskedelmi egyenlege a 2003-2005 közötti években negatív volt. A betakarított 80 ezer tonnás belföldi termelésen felül 8,3 ezer tonna volt a friss áru behozatala, és egy ezer tonna alatti a kivitele. A friss sárgarépa hazai behozatalában Hollandia, Belgium és Ausztria voltak meghatározóak, 2006-ban. Európában a sárgarépa árak már 2006 elejétől magasak, utoljára 2002-ban tapasztaltak ilyen magas árszintet (24 euró/100 kg). Ennek egyik fő oka, hogy a kisebb terület átlagos színvonalú terméshozammal párosulva kevesebb áru betárolását tette lehetővé Hollandiában és Németországban is. A másik kínálatcsökkentő hatás a késő tavasszal kezdődő dél-európai betakarítási munkákra vezethető vissza, ami tovább fokozták az első félévi kínálati hiányt. A sárgarépa európai vetésterülete 2006-ban nem nőtt az előző évhez hasonlóan – a 2003. évinek már csupán a fele volt –, mely a hazai termék árához képest olcsóbb import Magyarországra való mérsékelt beáramlását valószínűsíti az előttünk álló raktározási időszakra vonatkozóan. Észak-Nyugat-Európában az elmúlt évvel megegyező

területen termeltek sárgarépát 2006-ban. A francia területcsökkenést kiegyensúlyozta a holland és német termesztésbővítés. Németországban a 10,1 ezer hektár sárgarépa a 2005-ös évhez hasonlóan ugyan 3 %-os területnövelést jelent, de 2004-hez képest 4 %-os csökkenést. 2006 második felében a német sárgarépa termelői ára ugyan visszaesett az első félévhez hasonlóan, de az előző évhez képest még mindig viszonylag magasan alakult. Csehországban folyamatosan zsugorodik a sárgarépa vetésterülete, 2006-ban 19%-kal csökkent az előző évhez viszonyítva.

Magyarországon a 2005. évi 92 ezer tonnás **vöröshagyma** termelés mellett 12,3 ezer tonna volt a behozatal, és csupán 3 ezer tonna a kivitel, ezzel a külkereskedelmi mérleg erősen negatív lett. (Megjegyezzük, hogy a 2003-2004. évek mérlege is negatív volt.) A hazai vöröshagyma behozatalban Hollandia, Lengyelország, Ausztria és Németország voltak a meghatározók. Az előző évihez képest kedvező termelői áraknak köszönhetően a legtöbb ország a vöröshagyma-termelés növelésére törekedett, 2006-ban. A kedvezőtlen időjárás – a forróság és az azt követő augusztusi esőzések –, azonban keresztül húzták a termelők számításait, s csak kevesebb tárolásra alkalmas minőségű hagymát tudtak betakarítani. A jó minőségű, nagyméretű termékből szűkös az európai kínálat. Magyarország legjelentősebb beszállítója, Hollandia ugyan 7 %-kal – 18 ezer hektárra – növelte a termőterületét, de a hozamok az átlagosnál gyengébben alakultak – 2006-ban 45 t/ha, míg 2005-ben 59 t/ha-t. Az első becslések alapján Hollandia 2006-ban 16%-kal kevesebbet – összesen 823 ezer tonnát – termelt, mint egy évvel korábban. A holland október közepi szállítású hagyma tőzsdei ára 2006. 37. hetében, 16,50 euró/100 kg volt, lényegesen magasabb, mint egy évvel korábban. A szűkös kínálat következtében a

jó minőségű, nagyméretű hagymákból egész Európában megnőtt a kereslet, ami áremelkedéshez vezetett. A közepes és kisméretű hagymából viszont a kínálat bőséges, s ebben a kategóriában inkább árcsökkenésre lehet számítani. Németországban október közepén a közepes méretű hagyma ára 18-20 euró/100 kg között mozgott, mely az előző évhez képest jelentősen magasabb ár. Németországban a 2006. október 1-i raktárkészletre vonatkozó adatok szerint 19 %-kal kevesebb (171 ezer tonna) terményt helyeztek el a tárolókban, mely alacsonyabb, mint egy évvel korábban volt, de meghaladja a mélypontnak számító 2003-as év készletét (137 tonna). A termés minősége szempontjából – összehasonlítva a 2003-as aszályos év és a 2006. év termelését – megállapítható, hogy a 70 mm és annál nagyobb átmérőjű hagymák részaránya 2006-ban alacsonyabb.

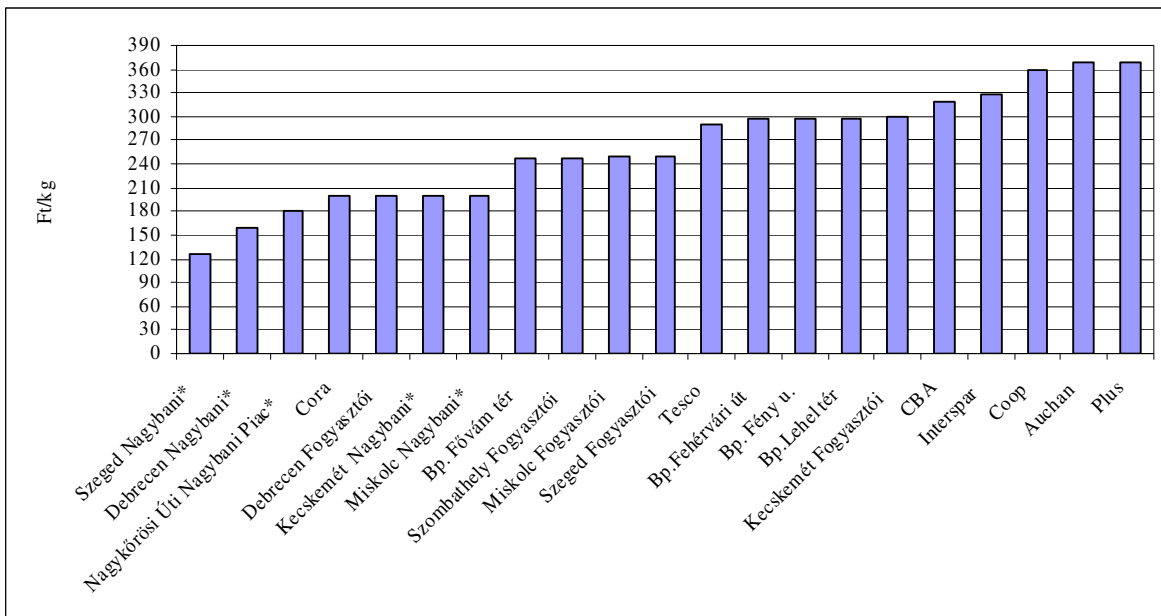
A kedvezőtlen időjárás Lengyelországban is csökkentette a hagyma termés hozamát. Az ország átlagosan 600-850 ezer tonnát termelt, vagyis az európai termésben kiemelt a szerepe. A termés nagy része Lengyelországban kerül értékesítésre, de az ország jelentős hagyma exportőr is. A lengyel export legfontosabb célországai: Nagy-Britannia, Hollandia, Franciaország és Németország. A lengyel termesztéstechnológia nem éri el néhány kivételtől eltekintve az európai színvonalat. A termesztésben még mindig jelentős a kézimunka-ráfordítás aránya.

A **fejes káposzta** hazai külkereskedelmi egyenlege 2005-ben negatív, míg 2004-ben pozitív volt. A 2005. év 112 ezer tonnás termése mellett 7 ezer tonna volt a behozatal és 3 ezer tonna a kivitel. A magyarországi behozatalban 2003-2005 között Lengyelország, Hollandia voltak jelentősek, 2005-ben pedig az előbbi

két ország mellé már Németország is felzárkózott. Az EU 25-ben 2006-ban összességében nagyobb a káposztatermés, mint egy évvel korábban. Megjegyezzük, hogy ezzel szemben Németországban a betakarított összes termés nem kiemelkedő.

1. ábra

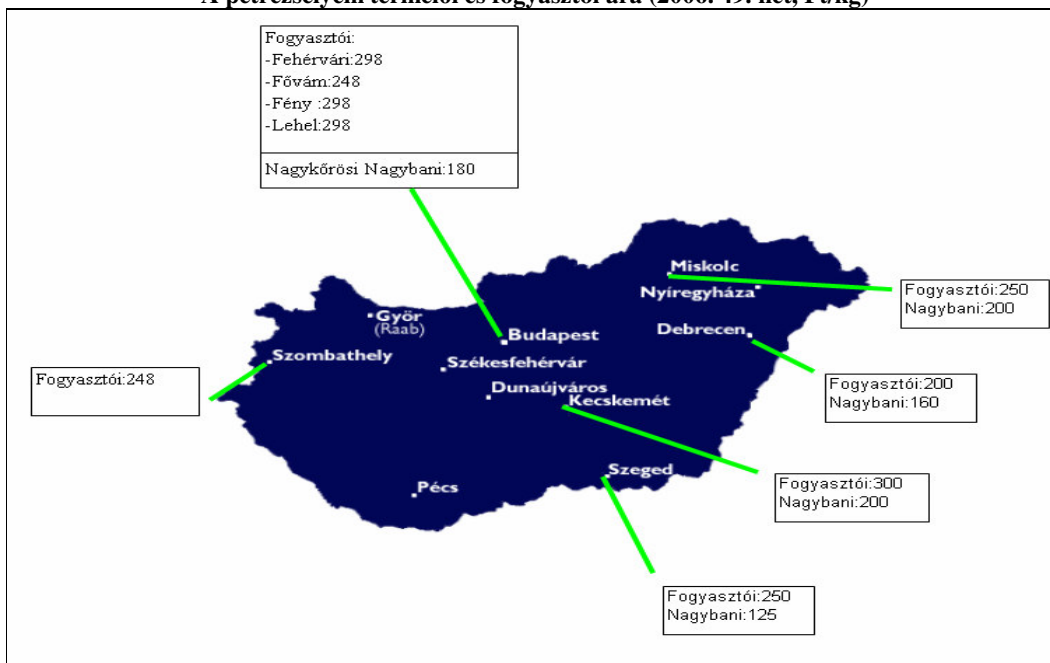
A petrezselyem bruttó termelői* és fogyasztói ára (2006. 49. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

2. ábra

A petrezselyem termelői és fogyasztói ára (2006. 49. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

I. osztályú, belföldi zöldség-és gyümölcs termékek leggyakoribb termelői ára
a Budapesti Nagyban Piacon

Ft/kg, db, csomó

Faj	Fajta / Típus	Méret	Kiszerezés	2005. 49. hét	2006. 48. hét	2006. 49. hét	2006. 49. hét / 2005. 49. hét [%]	2006. 49. hét / 2006. 48. hét [%]
Burgonya	Condor	-	Ft/kg	47	92	93	197,9	101,6
Paradicsom	gömb	40-47 mm	Ft/kg	250	260	250	100,0	96,2
		47-57 mm	Ft/kg	265	270	270	101,9	100,0
	Fürtös	47 mm+	Ft/kg	300	310	300	100,0	96,8
		40-47 mm	Ft/kg	280	290	280	100,0	96,6
	Koktél	15 mm-	Ft/kg	700	800	800	114,3	100,0
15 mm+		Ft/kg	-	800	800	-	100,0	
Paprika	TV édes p.	30-70 mm	Ft/kg	310	320	320	103,2	100,0
			Ft/db	-	50	50	-	100,0
		70 mm+	Ft/kg	390	440	450	115,4	102,3
			Ft/db	-	70	70	-	100,0
Uborka	Kígyó	400-500 gr	Ft/kg	270	355	350	129,6	98,6
Sütőtök	Kanadai	-	Ft/kg	48	60	60	125,0	100,0
	Nagydobosi	-	Ft/kg	50	65	70	140,0	107,7
Sárgarépa	-	-	Ft/kg	70	85	83	118,6	97,7
Petrezselyem	-	-	Ft/kg	230	200	180	78,3	90,0
Fejes káposzta	Fehér	-	Ft/kg	50	40	40	80,0	100,0
	Vörös	-	Ft/kg	90	73	70	77,8	96,6
Kelkáposzta	-	-	Ft/kg	80	78	70	87,5	90,3
Bimbós kel	-	-	Ft/kg	190	250	220	115,8	88,0
Karalábé	-	-	Ft/kg	63	55	60	96,0	109,1
Karfiol	karfiol	16 cm+	Ft/kg	245	160	220	89,8	137,5
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Ft/kg	57	100	100	175,4	100,0
		70 mm+	Ft/kg	60	107	107	178,3	100,0
	Lila héjú	40-70 mm	Ft/kg	110	140	150	136,4	107,1
Fokhagyma	Fokhagyma	45 mm+	Ft/kg	400	660	660	165,0	100,0
Gomba	Csiperke	-	Ft/kg	317	367	367	116,0	100,0
	Laska	-	Ft/kg	500	500	500	100,0	100,0
Alma	Granny S.	65mm+	Ft/kg	90	120	115	127,8	95,8
	Idared	65mm+	Ft/kg	73	88	90	124,1	102,9
	Jonagold	65mm+	Ft/kg	80	100	100	125,0	100,0
	Jonagored	65mm+	Ft/kg	80	110	110	137,5	100,0
	Jonathan	65mm+	Ft/kg	68	85	85	125,9	100,0
	Mutsu	65mm+	Ft/kg	90	113	120	133,3	106,7
	Gala	55-65 mm	Ft/kg	83	93	-	-	-
	Starking	65mm+	Ft/kg	90	118	120	133,3	102,1
Körte	Golden	65mm+	Ft/kg	90	110	120	133,3	109,1
	Alex/Bosc K.	60-70mm	Ft/kg	235	255	260	110,6	102,0
	Pachams	60-75mm	Ft/kg	-	-	220	-	-
	Vilmos	60-75mm	Ft/kg	220	260	250	113,6	96,2

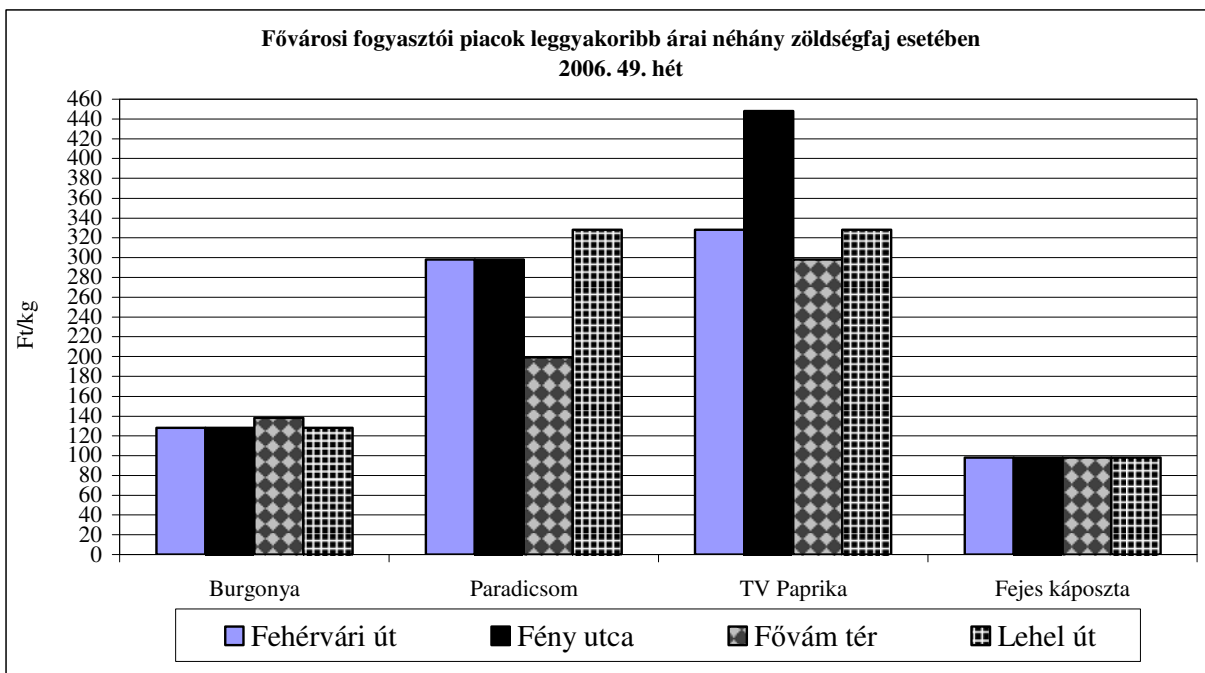
Forrás: AKI PÁIR

Az Unióból és a harmadik országokból származó, I. osztályú zöldség-gyümölcs termékek leggyakoribb ára a Budapesti Nagyban Piacon

Faj	Fajta / Típus	Származási hely	Kiszerezés	2005. 49. hét	2006. 48. hét	2006. 49. hét	2006. 49. hét / 2005. 49. hét [%]	2006. 49. hét / 2006. 48. hét [%]
Burgonya	nem jelölt	Belgium	Ft/kg	60	-	-	-	-
		Franciao.	Ft/kg	-	85	-	-	-
Paradicsom	Gömb	Spanyolo.	Ft/kg	213	200	250	117,7	125,0
	Fürtös	Olaszo.	Ft/kg	243	-	-	-	-
	Koktél	Olaszo.	Ft/kg	-	597	-	-	-
Paprika	TV édes	Marokkó	Ft/kg	400	-	-	-	-
	Kaliforniai	Spanyolo.	Ft/kg	410	400	-	-	-
Padlizsán	-	Spanyolo.	Ft/kg	400	-	400	100,0	-
Uborka	Kígyó	Spanyolo.	Ft/kg	253	288	380	150,5	131,8
Főzőtök	Cukkíni	Olaszo.	Ft/kg	400	440	-	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	387	640	500	129,3	78,1
Sárgarépa	-	Ausztria	Ft/kg	80	-	-	-	-
		Belgium	Ft/kg	90	84	80	88,9	95,2
		Hollandia	Ft/kg	75	-	-	-	-
Karfiol	Karfiol	Olaszo.	Ft/kg	340	-	-	-	-
Lencse	-	Kanada	Ft/kg	220	220	240	109,1	109,1
Vöröshagyma	Barna héjú	Ausztria	Ft/kg	-	95	-	-	-
Fokhagyma	Fokhagyma	Kína	Ft/kg	400	-	-	-	-
Alma	Granny S.	Argentina	Ft/db	60	-	-	-	-
		Franciao.	Ft/db	48	67	63	131,3	94,0
Körte	Alex/Bosc K.	Olaszo.	Ft/kg	231	258	250	108,1	96,9
	Fétel apát	Olaszo.	Ft/db	170	159	176	103,5	111,0
	Vilmos	Olaszo.	Ft/kg	202	253	240	119,0	94,9
	nem jelölt	Olaszo.	Ft/kg	375	423	-	-	-
Csemegeszőlő	Fehér	Olaszo.	Ft/kg	463	260	240	51,8	92,3
	Piros	Olaszo.	Ft/kg	485	340	333	68,7	97,9
Citrom	-	Spanyolo.	Ft/kg	223	-	200	89,6	-
		Töröko.	Ft/kg	200	198	190	95,0	96,0
Klementin	-	Olaszo.	Ft/kg	184	203	210	114,3	103,3
		Spanyolo.	Ft/kg	218	241	233	106,5	96,3
Narancs	Navel	Görögo.	Ft/kg	176	-	-	-	-
	Navelina	Görögo.	Ft/kg	175	200	190	108,6	95,0
		Spanyolo.	Ft/kg	220	228	220	100,0	96,7
Grapefruit	-	Spanyolo.	Ft/kg	260	225	-	-	-
		Töröko.	Ft/kg	235	270	260	110,6	96,3
Kivi	-	Olaszo.	Ft/kg	195	265	270	138,5	101,9
Banán	-	Costa Rica	Ft/kg	262	251	-	-	-
		Ecuador	Ft/kg	262	260	256	97,8	98,5
		Elefántcsontp.	Ft/kg	273	261	-	-	-
		Kolumbia	Ft/kg	263	260	256	97,5	98,5
		Kamerun	Ft/kg	-	253	250	-	99,0

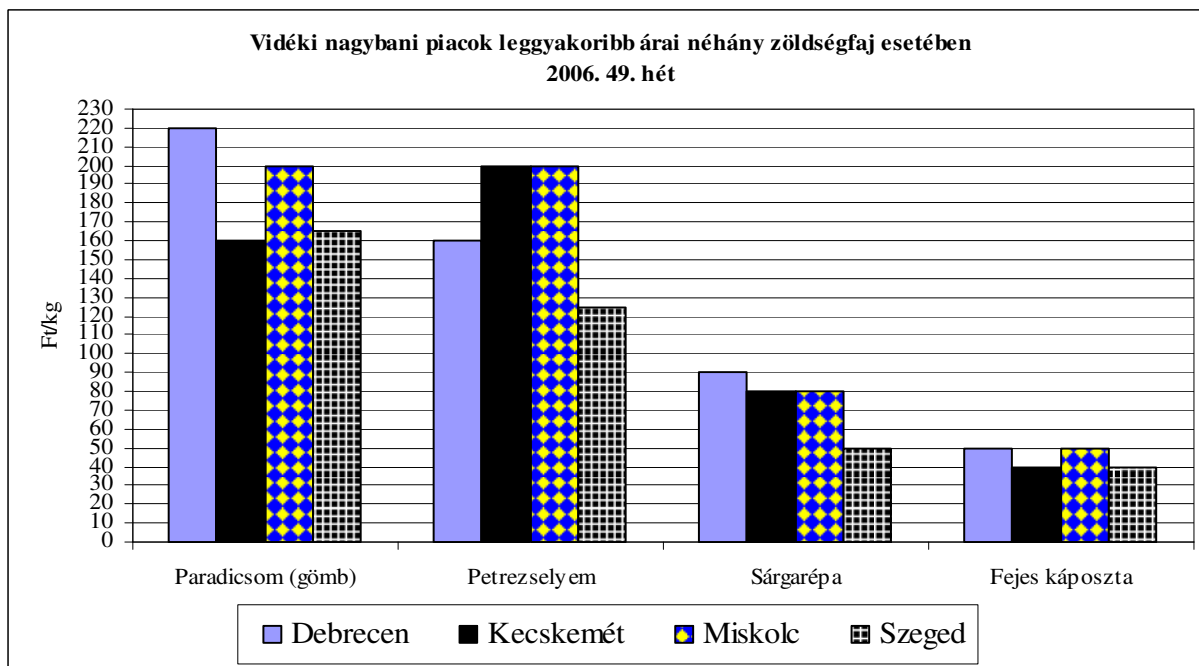
Forrás: AKI PÁIR

3. ábra

Forrás: AKI PÁIR

4. ábra

Forrás: AKI PÁIR

5. táblázat

Zöldség-gyümölcs nettó árak néhány európai nagybani piacon

Ft/kg, db

Termék	Származás	Méret	Kiszerezés	Hamburg		München		Berlin		Származás	Bécs	
				min	max	min	max	min	max		min	max
				2006. 49. hét								
Fejes káposzta	belföldi		100 kg	51	102	64	77	64	89	belföldi	51	77
Vöröshagyma	belföldi	40-70 mm	25 kg	89	113	82	92	92	107	belföldi	62	77
Sárgarépa	belföldi		100 kg	69	102	97	128	87	115	belföldi	154	257
Kínai kel	belföldi		100 kg	102	128	102	128	115	141	belföldi	103	129
Brokkoli	spanyol		100 kg	307	409	307	358	281	384	belföldi	334	360
Paradicsom	spanyol	47-57 mm+	6 kg	170	234	128	170	149	192	belföldi	180	309
Padlizsán	spanyol		100 kg	281	409	358	435	307	384	belföldi	257	257
Alma	olasz	70-80 mm	100 kg	230	256	217	243	230	256	belföldi	129	257
Alma	belföldi	70-90mm	100 kg	133	153	141	179	141	166	olasz	231	417
Körte	olasz	70-75 mm	100 kg	320	345	230	243	294	332	belföldi	154	231
Körte	belföldi	65-75 mm	100 kg	-	-	192	217	153	192	olasz	206	360
Cukkini	olasz	14-21 cm	100 kg	332	409	332	460	332	435	török	360	412
Petrezselyemgyökér	belföldi		5 kg	358	435	-	-	358	435	belföldi	206	360
Vöröskáposzta	belföldi	primőr	100kg	72	107	72	97	77	102	belföldi	77	154
Laskagomba	belföldi		1 kg	959	1151	1151	1279	972	1125	magyar	823	823
Csiperkegomba	belföldi		100 kg	511	1023	588	818	511	972	magyar	386	514
Csiperkegomba	lengyel		100 kg	460	972	511	767	409	921	lengyel	566	635
Narancs	spanyol		15 kg	153	273	136	239	145	239	spanyol	103	309
Satsuma	török		10 kg	-	-	230	256	179	230	török	185	260

Termék	Me.	Budapest		Varsó		Lublin		Poznan		Prága		Szlovákia	
		2006/49		2006/49		2006/49		2006/49		2006/49		2006/48	
		min	max	min	max	min	max	min	max	min	max	min	max
Alma	kg	67	117	-	-	-	-	-	-	109	131	86	179
Csemegezőlő	kg	-	-	251	502	250	312	251	323	180	310	178	343
Paradicsom	kg	209	267	283	355	250	275	209	220	122	122	126*	251*
Étk.paprika	kg	234	417	298	333	-	-	314	402	-	-	141*	303*
Kínai kel	kg	67	83	14	22	25	25	25	30	69	69	64	123
Fejes káposzta	kg	33	38	15	24	27	27	27	32	37	40	39	57
Vöröskáposzta	kg	58	63	-	-	-	-	-	-	55	55	64	64
Kelkáposzta	kg	54	67	-	-	-	-	-	-	51	55	56	87
Karalábé	kg	46	54	-	-	-	-	-	-	-	-	43	93
Sárgarépa	kg	67	83	50	75	44	50	58	63	46	46	43	79
Cékla	kg	42	50	41	63	37	44	44	50	52	63	64	86
Zeller	kg	117	142	63	113	87	100	126	132	78	78	121	136
Vöröshagyma	kg	83	89	63	100	62	94	75	79	78	78	64	100
Fokhagyma	kg	534	584	-	-	-	-	534	628	-	-	497*	685*
Petrezselyemgyökér	kg	150	167	113	144	150	162	163	170	-	-	157	249
Csiperkegomba	kg	278	306	251	314	281	281	283	314	-	-	407	500
Burgonya	kg	73	83	50	63	44	50	50	63	73	73	75	93